

Adviesraad Sociaal Domein

Secretariaat ASD
Rozensteinstraat 4
2242 VT
Wassenaar

Datum	28 januari 2025	Datum verzending	29 januari 2025
Uw kenmerk		Behandelaar	L. van Langen
Ons zaaknummer	Z/23/077078/357030	Bijlage 1:	Werkwijze Passende Jeugdhulp
Onderwerp	B&W-reactie op ongevraagd advies ASD		

Geachte bestuur en leden van de adviesraad,

De Adviesraad Sociaal Domein (ASD) is op de informatieavond op 22 mei 2023 geïnformeerd over de aanbesteding begeleiding-producten in de Wmo. De gemeente heeft daarbij genoemd dat de nieuwe Wmo-inkoop past in de huidige uitvoeringspraktijk en het college daarom geen formeel advies heeft aangevraagd bij de ASD.

Op 8 juni 2023 heeft de Adviesraad een ongevraagd advies gegeven over de aanbesteding van begeleidingsproducten en het knelpunt dat dit zou kunnen opleveren voor jongeren die jeugdhulp ontvangen en na het 18^e jaar een Wmo-voorziening nodig hebben.

Wij danken u voor het ongevraagde advies. Het advies is een aanleiding geweest om extra aandacht te besteden aan dit belangrijke onderwerp en om de interne werkwijzen te evalueren en processen waar nodig te herzien.

Aanbesteding

De aanbesteding begeleidingsproducten is op 21 juni 2023 gepubliceerd zonder een apart product met betrekking tot de overgang van jongeren van jeugdhulp naar een Wmo-voorziening. Het college is van mening dat een nieuw product in de Wmo voor jongeren van 18-23 jaar niet nodig is voor een eventueel knelpunt bij een overgang van jeugdhulp naar een Wmo-voorziening. De Wmo schrijft namelijk voor dat alle cliënten een passend aanbod moeten ontvangen, ongeacht hun leeftijd. Verder zijn er in het Wmo-zorgaanbod diverse aanbieders die mede gespecialiseerd zijn in het begeleiden van jongvolwassenen naar zelfstandigheid. Het aanbod ambulante begeleiding in het kader van de Wmo volstaat daarom in deze gevallen. Desondanks kan verlengde jeugdhulp nodig zijn.

Overgang naar zelfstandigheid

De doelen van de jeugdhulp en de Wmo zijn niet hetzelfde. In de jeugdhulp staat een gezonde ontwikkeling van het kind en het veilig opgroeien centraal. Het aanbod in de Wmo is gericht op het zelfstandig wonen en het meedoen aan de maatschappij. Het doel van de Wmo is dan ook niet om zoveel mogelijk hetzelfde aanbod te realiseren als in de jeugdhulp, maar om een passend aanbod te organiseren vanuit de behoefte aan hulp en om de jongere te ondersteunen in zijn nieuwe rol als jongvolwassene. Het gaat hier niet specifiek om de hulp, maar om het proces dat er hulp komt of blijft.

Voorliggende wetgeving

Als de jongere 18 jaar wordt verandert er veel en zal er vaker een beroep gedaan worden op de verschillende voorliggende wetgeving. Er kunnen meerdere wetten van toepassing zijn op de situatie van een jongere. In dat geval is het belangrijk om te bepalen welke wet 'voorliggend' is:

welke wet geldt in deze situatie? Vaak is dat niet de Jeugdwet. Zo gaan de Wet langdurige zorg, de Wmo 2015, de onderwijswetten en de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen voor op de Jeugdwet. Dit geldt ook voor de Zorgverzekeringswet, maar alleen als er een recht op zorg is op grond van de basisverzekering. In dat geval hoeft de gemeente geen voorziening te treffen op basis van de Jeugdwet.

Jongeren en/of hun opvoeders kunnen gebruik maken van onafhankelijke cliëntondersteuning bij het onderzoeken welke wetgeving van toepassing is bij de aanvraag van de passende tegemoetkoming, begeleiding of voorziening. De gemeente kan vanaf 18 tot 23 jaar verlengde jeugdhulp inzetten. Dit kan alleen als de jeugdige nog steeds hulp nodig heeft en die hulp niet op basis van een andere wet kan worden geleverd.

Het in beeld houden van de jongeren

Ondanks alle inspanningen is de realiteit dat jongeren soms toch uit beeld raken. En dat deze jongeren niet op tijd de juiste hulp krijgen. Een oorzaak hiervan is dat, vanwege wetgeving¹, er geen gezamenlijk dossier Jeugdwet-Wmo gevoerd mag worden. Dat is omdat de afzonderlijke wetten in het sociaal domein (de Jeugdwet, Wmo, Participatiewet en Wgs) geen allesomvattende uitvoering van deze wetten regelen. Met elkaar werken in één Sociaal Team maakt het al beter, maar nog niet waterdicht.

Rol van het Sociaal Team Wassenaar

Het college erkent het belang van een zorgvuldige overgang van jeugdhulp naar een Wmo-maatwerkvoorziening als een jeugdige 18 jaar wordt of wanneer de verlengde jeugdhulp wordt beëindigd. Het Sociaal Team Wassenaar (STW) is een belangrijke schakel in die overgang. Het STW kan adviseren en bemiddelen naar het juiste vervolgtraject. Ook gaat het STW na welke vrij toegankelijke voorzieningen helpend en aanvullend kunnen zijn. Begeleiding en een goede overdracht zijn daarbij essentieel. Hiertoe hanteert het STW de werkwijze Passende Jeugdhulp (bijlage 1).

De ASD heeft, met het ongevraagd advies, in werking gezet dat we als gemeente meer en scherper aandacht hebben voor de overgang van zorg van 18- naar 18+. Om dat nog verder te verstevigen gaan we, naast in de bijlage beschreven werkwijze, inzetten op de volgende verbeteringen.

- Voor de huidige jongeren die jeugdhulp ontvangen, gaan we in 2025 een casuïstiekoverleg 18-/18+ introduceren met de Jeugdwet- en Wmo-consulenten. Hiermee verkleinen we aanzienlijk het risico dat er jongeren tussen wal en schip belanden.
- We gaan alle jongeren, ook de jongeren zonder jeugdhulp, en hun ouders/opvoeders tijdig informeren over wat er zoal verandert als de jeugdige 18 jaar wordt.
- In de registratiesystemen van de jeugdconsulenten bouwen we een rappel in om jeugdigen in de leeftijd van 17½ jaar automatisch in beeld te krijgen, ter voorbereiding van de overgang van hulp en zorg, indien van toepassing.
- We kunnen dan ouders/opvoeders tijdig informeren over de beëindiging van de jeugdhulp als de jeugdige 18 jaar wordt (tenzij verlengde jeugdhulp wordt geboden) en met hen het in gesprek gaan over wat er nodig is op het moment dat de jeugdhulp wordt beëindigd.

¹ [Artikel 5.1.1 Wet maatschappelijke ondersteuning 2015](#), lid 4

- De jeugdhulpaanbieders hebben ook een verantwoordelijkheid en rol in de overgang van 18- naar 18+. Via de regionale overleggen worden aanbieders scherper gewezen op deze verantwoordelijkheid.

Het college wil deze verbeteringen in 2025 gerealiseerd zien.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. K.D. Handstede,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Bijlage werkwijze passende Jeugdhulp

De huidige werkwijze van het Sociaal Team Wassenaar:

- Jeugdigen die hulp, ondersteuning of zorg ontvangen zijn in beeld bij de gemeente.
- De jeugdconsulenten hebben de enkelvoudige en complexe zaken waar zij regie voeren in beeld.
- Ouders/opvoeders moeten zich, ten minste 6 weken voor het aflopen van de beschikking, bij de gemeente melden zodat er een afweging gemaakt kan worden in een mogelijk noodzakelijk vervolg.
- Nieuwe cliënten die worden aangemeld bij het Sociaal Team Wassenaar en bij wie de overgang 18-/18+ speelt, worden besproken tijdens het aanmeldoverleg. Hieraan nemen zowel Jeugdwet- als Wmo-consulenten deel.
- Tijdens het multidisciplinair overleg met netwerkpartners (zoals Jongerenwerk, Boa, Politie en de gemeente) worden jeugdigen besproken die overlast veroorzaken in Wassenaar of in aanraking zijn gekomen met de politie, en die weinig tot niet bekend zijn bij de hulpverlening. Dit zijn vaak jeugdigen in een leeftijd net onder de 18 jaar. Tijdens dit overleg sluit een jeugdconsulent aan en wordt de mogelijke inzet van jeugdhulp en/ of Wmo-voorzieningen besproken.
- Bij zeer complexe meervoudige probleemcasussen waarbij ook jeugdhulp wordt geboden, kan de procesregisseur betrokken zijn. De procesregisseur betreft alle netwerkpartners om verder te komen indien een casus vastgelopen is. Er wordt dan ook gekeken naar de overgang naar 18+, als een jeugdige op dat moment ouder is dan 17 jaar.
- Doordat de aanmeldingen nu via het Sociaal Team binnenkomen, hebben we meer inzicht in de aantallen van de leeftijdsgroep van 16 tot en met 18 jaar. Hierdoor kunnen we in de toekomst ook beter vooruitkijken.
- Indien nodig, kan er onder bepaalde voorwaarden², verlengde jeugdhulp worden geïndiceerd tot 23 jaar. De jeugdconsulent van het Sociaal Team Wassenaar is hierbij nauw betrokken.

² [Infographic overgang Jeugdwet naar Wmo 2015](#)